

Ο ΣΕΒ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΣΤΟΝ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

**3+1 προτάσεις
υπέρ της παραγωγικής Ελλάδας**

Σεπτέμβριος 2015

Η ανάγκη για μια νέα προσέγγιση στην αναπτυξιακή πολιτική

Η διαχρονική **αδυναμία υλοποίησης** αποτελεσματικής αναπτυξιακής πολιτικής έχει οδηγήσει στην **αποδιάρθρωση** και **απο-επένδυση** της ελληνικής παραγωγικής βάσης, στην **εκτόξευση** της ανεργίας (τρέχουσα εκτίμηση στο 25%) και στην **αδυναμία παρακολούθησης** των ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων με όρους παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας. Παρά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, η Ελλάδα καταλαμβάνει την 122^η θέση μεταξύ 144 χωρών στο WEF 2014, ενώ σε επί μέρους δείκτες κατέχει την 136^η θέση ως προς το ρυθμιστικό βάρος, την 136^η θέση ως προς την πρόσβαση των επιχειρήσεων σε δάνεια, την 105^η θέση ως προς τις ξένες επενδύσεις και τη μεταφορά τεχνολογίας.

Αποτέλεσμα του διαχρονικού ελλείμματος αναπτυξιακών πολιτικών και της ασυνέχειας υλοποίησης έστω σημειακών παρεμβάσεων, αποτελεί η διαρθρωτική **υστέρηση ανταγωνιστικότητας** έναντι άλλων ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και πλέον έναντι άλλων βαλκανικών χωρών, που συστηματικά βελτιώνουν τη θέση τους, παρά την κρίση (πχ η Ιρλανδία κινείται υψηλότερα των μέσων όρων της ΕΕ σε πολλούς δείκτες ανταγωνιστικότητας). Σε συνδυασμό με τις ανεπάρκειες του θεσμικού πλαισίου, τα προβλήματα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την ανασφάλεια δικαίου, την ελλειμματική χρηματοδότηση, την ανεπαρκή σχέση της έρευνας με τη βιομηχανία, το διαρθρωτικό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας διογκώνεται καθιστώντας επιτακτική την ανάγκη την ριζικής αλλαγής προσέγγισης και αναπτυξιακού προσανατολισμού.

Στόχος της νέας προσέγγισης είναι οι επιχειρήσεις να παρέχουν μόνιμες **θέσεις εργασίας**, να διευρύνουν τα **έσοδα** του κράτους (π.χ. τα άμεσα μέλη του ΣΕΒ συνεισφέρουν ~45% των εταιρικών φορολογικών εσόδων και ~2δισ. το χρόνο σε ασφαλιστικές εισφορές), να στηρίζουν τις **εξαγωγές** (>80% στις εξαγωγές προϊόντων), να μετασηματίζουν την **καινοτομία** σε βιώσιμη επιχειρηματικότητα και να αξιοποιούν παραγωγικά το εξαιρετικό ανθρώπινο δυναμικό.

Ποιες παρεμβάσεις κρίνονται αναγκαίες;

- 1. Προώθηση μιας νέας εθνικής επενδυτικής στρατηγικής** με έμφαση στις οικονομικά αποδοτικές επενδύσεις
- 2. Ανάκαμψη της βιομηχανίας και της μεταποίησης** ως προϋπόθεση για τη μείωση της ανεργίας και την ταχύτερη ανάπτυξη της οικονομίας
- 3. Επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης** για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής και των καθυστερήσεων στη Δικαιοσύνη
- 4. Αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων** από 2 φορείς ειδικού σκοπού.

1. Προώθηση εθνικής επενδυτικής στρατηγικής με έμφαση σε οικονομικά αποδοτικές επενδύσεις

Η ανάγκη ενός **νέου επενδυτικού υποδείγματος** είναι κρίσιμη και επείγουσα. Είναι επίσης προϋπόθεση δημιουργίας νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας.

Ο ΣΕΒ προτείνει μια **νέα, σύγχρονη εθνική επενδυτική στρατηγική**, η οποία θα εντάξει σε έναν ενιαίο εθνικό σχεδιασμό τους περιορισμένους δημόσιους (εθνικούς και κοινοτικούς) πόρους και το σύνολο των πολλών και επικαλυπτόμενων χρηματοδοτικών εργαλείων, με τις επενδυτικές προτεραιότητες του ιδιωτικού τομέα και με έμφαση στην οικονομική απόδοση των επενδύσεων. Η **νέα επενδυτική λογική προωθεί** την επιχειρηματική αριστεία, τα παραγωγικά δίκτυα και τις B2B συνεργασίες, τις οικονομίες κλίμακας, τις εξειδικεύσεις σε κεφαλαιουχικούς και δυναμικούς κλάδους, τη στήριξη της παραγωγής από έρευνα και καινοτομία, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας στην παραγωγή και στις εξαγωγές. Η νέα επενδυτική στρατηγική έχει τις εξής επιδιώξεις:

3+1 παρεμβάσεις για την ανταγωνιστική ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης

- **Εστίαση σε παραγωγικές επενδύσεις** με κριτήρια (α) την μακροχρόνια οικονομική απόδοση και όχι την απορρόφηση ώστε οι περιορισμένοι δημόσιοι πόροι να πιάνουν τόπο (β) την εξωστρέφεια και την καινοτομία ώστε να δημιουργηθούν διεθνώς ανταγωνιστικά προϊόντα και υπηρεσίες (γ) την αξιοποίηση νέων χρηματοπιστωτικών εργαλείων και κινήτρων απόδοσης ώστε να μειωθούν σημαντικά οι αναποτελεσματικές άμεσες επιδοτήσεις. Τα κίνητρα είναι κυρίως φορολογικά, όπως κίνητρα βελτίωσης προστιθέμενης αξίας, κίνητρα έρευνας και ανάπτυξης, επιβράβευση του οικονομικού αποτελέσματος και στόχων επένδυσης, κτλ). Τα χρηματοπιστωτικά εργαλεία εστιάζουν σε ανακυκλούμενη χρηματοδότηση, δάνεια επιμερισμού ρίσκου, εγγυήσεις, συν-επενδύσεις, ασφαλιστικές και εξαγωγικές πιστώσεις, micro-finance, συμμετοχή σε venture capital, κτλ.
- **Ταχύτερη παραγωγική και οικονομική μεγέθυνση** με οικοσυστήματα από ΜμΕ γύρω από οργανωμένες (μεγαλύτερες) και εξωστρεφείς επιχειρήσεις, ώστε να δημιουργηθούν οικονομίες κλίμακας και σταθερές επιχειρηματικές συνέργειες. **Ευθυγράμμιση των πόρων** (δημόσιων και ιδιωτικών) στο πλαίσιο παραγωγικών δικτύων ως κρίσιμη προϋπόθεση για την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων. Μέσα από παραγωγικά δίκτυα (συμπράξεις μικρότερων με μεγαλύτερες επιχειρήσεις, B2B δίκτυα, κλπ) δημιουργούνται νέες αγορές και κανάλια διάθεσης προϊόντων και οι προϋποθέσεις περαιτέρω αξιοποίησής τους από τις ελληνικές ΜΜΕ.
- **Εδραίωση σταθερού και απλού φορολογικού πλαισίου** ώστε το κόστος να μην σκοτώνει την ανταγωνιστικότητα, ενώ τα κίνητρα να επιβραβεύουν την επιχειρηματική απόδοση.
- **Απλοποίηση και επιτάχυνση** των αδειοδοτικών διαδικασιών και διαδικασιών εγκατάστασης ενεργοποιώντας πλήρως το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο (N4262/14 και N4014/11), μειώνοντας τη γραφειοκρατία στις εγκρίσεις και συμβάλλοντας στη δημιουργία πλαισίου εμπιστοσύνης και συνυπευθυνότητας μεταξύ της δημόσιας διοίκησης και της βιομηχανίας.

Σημειώνεται ότι η νέα στρατηγική πρέπει να ενσωματωθεί άμεσα στο νέο αναπτυξιακό νόμο, στα χρηματοδοτικά εργαλεία, στο νέο ΕΣΠΑ, κτλ.

2. Ανάκαμψη της βιομηχανίας και της μεταποίησης ως προϋπόθεση για τη μείωση της ανεργίας και την ταχύτερη ανάπτυξη της οικονομίας

Η βιομηχανία και η μεταποίηση παραμένουν βασικοί πυλώνες της ελληνικής οικονομίας (~10,5% του ΑΕΠ). Η μείωση της ανεργίας έχει ως προϋπόθεση την ταχύτερη ανάκαμψη της βιομηχανίας μέσα από σύγχρονες και αποτελεσματικές αναπτυξιακές πολιτικές και παρεμβάσεις όπως:

- **Νέα εθνική στρατηγική για τη βιομηχανία και μεταποίηση -με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα- που να αναδεικνύει το ρόλο της παραγωγής στη μείωση της ανεργίας.** Για να προσεγγίσει η Ελλάδα τους ευρωπαϊκούς μέσους όρους (~15% στο ΑΕΠ), απαιτείται προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων (εγχώριων και ξένων), απλούστερο επιχειρηματικό περιβάλλον και αδειοδοτήσεις, αποκατάσταση ρευστότητας, μείωση του country risk, νέα εργαλεία χρηματοδότησης, σύνδεση της τεχνολογίας και της καινοτομίας με την παραγωγή, προώθηση της εξωστρέφειας, δημιουργία αποτελεσματικών υποστηρικτικών δομών και υποδομών (δίκτυα, επιχειρηματικές περιοχές, δομές ποιότητας, κλπ), αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς αλλά και ειδικότερες στρατηγικές για την περαιτέρω ανάπτυξη δυναμικών κλάδων, παραγωγικών αλυσίδων και οικοσυστημάτων με ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά.
- **Χαρτοφυλάκιο Βιομηχανίας με οριζόντιες αρμοδιότητες.** Δυστυχώς, οι υφιστάμενες δομές (με προεξάρχουσα τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας) δεν έχουν πλέον την ουσιαστική δυνατότητα εκπόνησης και υλοποίησης των ανωτέρω πολιτικών, ούτε είναι σε θέση να λειτουργήσουν συντονιστικά λόγω της διαχρονικής διοικητικής υποβάθμισης τους. Σήμερα, ο δευτερογενής τομέας είναι ο μόνος χωρίς αυτοτελή διοικητική δομή (σε επίπεδο Υπουργού ή Υπουργού Αναπληρωτή).

Απαιτούνται έτσι **αποτελεσματικές δομές** που θα ενστερνιστούν τη νέα αναπτυξιακή λογική με δυνατότητα **αυτοτελούς συντονισμού** του συνόλου των πολιτικών και εργαλείων για θέματα βιομηχανίας. Έτσι, είναι **επιβεβλημένη η δημιουργία διακριτού Υπουργικού χαρτοφυλακίου Βιομηχανίας** (εναλλακτικά με Υπουργό Αναπληρωτή) με συγκέντρωση οριζόντιων αρμοδιοτήτων για όλα τα θέματα που αφορούν τη βιομηχανία και τη μεταποίηση (ενέργεια, χωροταξία, περιβάλλον, επενδύσεις, καινοτομία, εξωστρέφεια) και οργανική διασύνδεσή της με όλες τις αναγκαίες διοικητικές δομές. Μια τέτοια αναβάθμιση θα σηματοδοτήσει το νέο τρόπο αντιμετώπισης της βιομηχανίας και της μεταποίησης από την εθνική οικονομία. Επίσης, η τυποποίηση των συνεργιών με άλλα Υπουργεία, π.χ. θέματα φορολογικών κινήτρων, χρήσεων γης, περιβάλλοντος, μέσα από τη λειτουργία ενός «Συμβουλίου Ανάπτυξης», θα διασφαλίσει ένα σταθερό πλαίσιο κυβερνητικών αποφάσεων.

- **Ανοικτή και ανταγωνιστική λειτουργία.** Οι αγορές ενέργειας, εργασίας, υπηρεσιών, μεταφορών, εφοδιαστικής, κτλ που σχετίζονται με την παραγωγή είναι **ανοικτές και ανταγωνιστικές** ώστε να επιτρέπουν στη βιομηχανία και τη μεταποίηση να είναι ανταγωνιστική στο διεθνές περιβάλλον

Τέλος, καθοριστική είναι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των νέων πολιτικών, μιας και είναι ο τελικός χρήστης και αποδέκτης των παρεμβάσεων.

3. *Επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της εισφοροδιαφυγής και των καθυστερήσεων στη Δικαιοσύνη*

Ο ΣΕΒ αναδεικνύει ως **κεντρική στρατηγική επιλογή** την καθολική επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλα τα πεδία συναλλαγών του κράτους με τις επιχειρήσεις και τους πολίτες. Είναι απαραίτητη για την ανάσχεση της φοροδιαφυγής (έναντι της αυξανόμενης φορολογίας) την πάταξη της εισφοροδιαφυγής και την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης αλλά και την τήρηση των κανόνων του υγιούς ανταγωνισμού προς όφελος τόσο των δημοσίων εσόδων όσο και των συνεπών επιχειρήσεων και της λειτουργίας της αγοράς. Πρόσφατες αναλύσεις του ΣΕΒ, κατέδειξαν ότι η ταχεία και ευρεία **εφαρμογή λύσεων ψηφιακής οικονομίας** σε όλο το φάσμα των εμπορικών συναλλαγών (από τις εισαγωγές στα τελωνεία, την εφοδιαστική αλυσίδα, μέχρι και τον τελικό καταναλωτή) και στην απονομή δικαιοσύνης, επιφέρει σημαντικά οφέλη. Το προτεινόμενο πλέγμα παρεμβάσεων αφορά σε:

- **Καθολική εφαρμογή ηλεκτρονικών πληρωμών και τιμολόγησης** με σημαντικά δημοσιονομικά οφέλη, όπως εξοικονόμηση έως 1,5δισ ευρώ από τη χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και πληρωμών, αλλά και καταπολέμηση της φοροδιαφυγής περιορίζοντας ή εξαλείφοντας έως και κατά 80% περιπτώσεις έκδοσης πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων. Συμπληρωματικά η εγκατάσταση POS σε κάθε σημείο λιανικής μπορεί να ενισχυθεί από το νέο ΕΣΠΑ.
- **Ηλεκτρονική διασύνδεση ΑΦΜ και ΑΜΚΑ** και υποχρεωτική καταβολή ασφαλιστικών εισφορών όλων των εργαζομένων μέσω τραπεζών.
- **Αποτελεσματικότερη παρακολούθηση του εφοδιασμού μέσω συστημάτων ιχνηλασιμότητας**, συνεισφέροντας στη μείωση του λαθρεμπορίου σε κρίσιμους κλάδους της οικονομίας (π.χ. τσιγάρα, καύσιμα, κτλ), με αύξηση των δημοσίων εσόδων έως και 200εκ. ευρώ ετησίως.
- **Ηλεκτρονικές προμήθειες σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα** με αξιοσημείωτη μείωση δαπανών αλλά και αυξημένη διαφάνεια. Ενδεικτικά, μείωση έως 400εκ ευρώ στις προμηθευτικές διαδικασίες των δημόσιων οργανισμών, εξοικονομήσεις έως 135εκ. ευρώ στις προμήθειες των ΟΤΑ, επιπρόσθετα οφέλη έως και 200εκ. ευρώ στην υγεία, κτλ.

3+1 παρεμβάσεις για την ανταγωνιστική ανάπτυξη και την αύξηση της απασχόλησης

- **Ψηφιοποίηση της δικαστικής ύλης (E-Justice) με στόχο την επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης.** Η ταχεία υλοποίηση του ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης δικαστικών υποθέσεων, η διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, η εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης στόχων και απόδοσης, μαζί με τις απαραίτητες θεσμικές προσαρμογές για την υιοθέτηση μηχανισμών e-δικαιοσύνης, μπορούν να επιφέρουν ως και 70% χρονικό όφελος, ως και €235εκ εξοικονόμηση, ως και 100% ρυθμό επίλυσης εισερχόμενων υποθέσεων, αλλά και πολλές νέες θέσεις εργασίας σε εξειδικευμένους επιστήμονες ΤΠΕ.

4. Αποτελεσματική εφαρμογή και παρακολούθηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από φορείς ειδικού σκοπού

Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να συνοδευθούν από τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού υλοποίησης και παρακολούθησης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Η νέα συμφωνία απαιτεί εξειδίκευση και λεπτομερή σχεδιασμό ώστε να μετατραπεί από ένα κείμενο δημοσιονομικών στόχων και δεσμεύσεων σε ένα ολοκληρωμένο και υλοποιήσιμο μεταρρυθμιστικό σχέδιο. Για να γίνει αυτό απαιτείται ένας νέος διαφορετικός τρόπος υλοποίησης και παρακολούθησης της νέας συμφωνίας, ένα νέο πλαίσιο συνεργασίας με τους θεσμούς, τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους και ένας διαφορετικός τρόπος οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης, μεταρρυθμίζοντας πρώτα από όλα την ίδια. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται τα εξής:

- **Σύσταση ενός αυτοτελούς, δημόσιου χαρακτήρα, ευέλικτου φορέα ειδικού σκοπού (Reform Agency)** υπό τον Πρωθυπουργό και εντός του ισχύοντος θεσμικού περιβάλλοντος (αν και εκτός του σκληρού πυρήνα της εκτελεστικής εξουσίας) για το συντονισμό της υλοποίησης της νέας συμφωνίας. Το Reform Agency θα αναλάβει να εξειδικεύσει, να οργανώσει και να συντονίσει την υλοποίηση της νέας τριετούς συμφωνίας καθώς και κρίσιμων μεταρρυθμίσεων, διαμοιράζοντας τη συλλογική ευθύνη, ενεργοποιώντας και συντονίζοντας τους αναγκαίους πόρους (ανθρώπινους, οικονομικούς και τεχνικούς) και διασφαλίζοντας τη συνεργασία με τους θεσμούς και τους εξωτερικούς αξιολογητές της υλοποίησής της, έως ότου αυτή ολοκληρωθεί.
- **Σύσταση ενός ανεξάρτητου Παρατηρητηρίου των Μεταρρυθμίσεων (παρακολούθησης της υλοποίησης, αποτίμησης των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων αυτής και διατύπωσης προτάσεων μεταρρυθμιστικών πολιτικών άμεσης υλοποίησης),** με τη συμμετοχή των παραγωγικών δυνάμεων της οικονομίας και της κοινωνίας. Ως αντιστάθμισμα στην εξωτερική αξιολόγηση των θεσμών και με ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση νέων μεταρρυθμιστικών δράσεων και προγραμμάτων θα αναλάβει να αξιολογήσει από την πλευρά των επιχειρήσεων και των πολιτών το κοινωνικό και οικονομικό αποτύπωμα της νέας συμφωνίας και να προτείνει νομοθετικές και μεταρρυθμιστικές παρεμβάσεις άμεσης υλοποίησης.

Η παραπάνω δέσμη παρεμβάσεων αποτελεί τη μόνη συνθήκη που οι οργανωμένες επιχειρήσεις θεωρούν ως ικανή και αναγκαία προκειμένου η Ελληνική οικονομία να μπει οριστικά και αμετάκλητα στο δρόμο ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος που θα φέρει δυναμική και διατηρήσιμη ανάπτυξη, πολλές και καλές θέσεις εργασίας, βελτίωση του εξαγωγικού προσανατολισμού και εδραίωση της χώρας μας ως ενός ελκυστικού προορισμού άμεσων ξένων επενδύσεων.